

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

De yngste barnas lek og vennskap – en problematisering

Barnet i centrum København 3.12.2014

Anne Greve

Forventninger

- Til meg:
 - Engasjere og inspirere – og kanskje provosere?
 - Problematisere tatt for gitt-sannheter

- Til dere:
 - Være åpne og kritiske
 - Stille spørsmål
 - Være ærlige
 - Være modige?

Vennskapsbegrepet

- Hva betyr det å være en venn?
- Hva betyr det å ha en venn?

Holdninger til barn – pedagogisk plattform

- Barn som objekt
- Barn som subjekt
- Barn som sårbart
- Barn som kompetent
- Barn som medvirkende deltaker i et demokrati
- Barn som investering

Enten – eller eller både og? Alt på en gang?

Hva betyr barnesynet for den pedagogiske plattformen?

Hva er barnehagens viktigste oppgave?

Hvorfor vennskap?

- ▣ Vennskap er viktig fordi det handler om kvaliteten i barns (og voksnes) liv.
- ▣ Vennskap spiller en viktig rolle for å fremme evnen til kommunikasjon og følelsen av tilknytning og identitet.

Hva er vennskap?

- ▣ Hver vennsksapsrelasjon er unik
- ▣ Et ønske om å være sammen med én eller flere bestemte personer.
- ▣ Venner kan ikke byttes ut.
- ▣ Nærhet og tilknytning
- ▣ Avstand
- ▣ Gjensidighet

- Hva betyr venner for deg?
- Hva tror du det betyr for barna?

Møtet

- ▣ Gjentatte møter gjør det mulig å bygge opp vennsksapsrelasjoner.
- ▣ Møtet er en forutsetning for å forstå andre.
- ▣ Kontakt og kommunikasjon
- ▣ Opplevelse av et felles "vi"

Å skape mening sammen

- Felles levd historie, ulike stiler
- Hver vennskapsrelasjon er unik.

Humor

- Korte glimt:
 - Lise (17 måneder) og Nora (15 måneder) sitter sammen og spiser. Nora drikker vann og begynner å hoste. Lise imiterer henne og later som hun også hoster når hun drikker. De ser på hverandre ett sekund og ler.

Lek – en arena for utvikling av vennskap?

- Lek er en væremåte, barn MÅ leke.
- Hvilke muligheter har barna for å gå inn i «dyp» lek med en eller to andre barn – og hvilken rolle spiller barnehagelæreren i barns lek?
- Beskytte leken, slippe til nye barn.

Vennskapets kompleksitet

- Vennskapets unike karakter
- Ingen vennskap er mer betydningsfulle enn andre

- Hva er forskjellen på å være en venn og å bare leke sammen?
- Er vennskap mellom barn forskjellig fra vennskap mellom voksne?

Barnhagelærerens og assistentenes ansvar

- ▣ Tilrettelegging av rommet
- ▣ Se helheten i barnas relasjoner
- ▣ Å være en god observatør
- ▣ Å være en god deltaker
- ▣ Forståelse
- ▣ Respekt
- ▣ Sørge for nok tid – unngå avbrytelser.

Barnehagelærere og assistentenes ansvar

- ▣ Hvor absolutte må reglene i barnehagen være?
- ▣ Kunnskap
- ▣ Å være nær barna både fysisk og psykisk
- ▣ Dilemmaer
- ▣ Ta hensyn til vennskap i all planlegging. Ingen vennskap er mer betydningsfulle enn andre.
- ▣ Åpenhet, nysgjerrighet, refleksjon

Barnehagelærer- og assistentrollen

- Aktiv deltakelse og anerkjennelse
- Å være her-og-nå eller å være i forbifarten
- utfordringer:
 - Påtrykk og forventninger fra myndigheter og miljø utenfra
 - Store barnegrupper
 - Lav bemanning
 - Mangel på kunnskap

Styringsdokumenter

- Aktiviteten blir i større og større grad forventet å sørge for eller legge til rette for læring i snever forstand.
 - Tidlig innsats (barnehagen)
 - Også leken blir gitt verdi fordi den forventes å være en læringsstøttende aktivitet

Kritikk av barnehagepolitikken

- For lite struktur?
- Mer kartlegging?
- Mer voksenstyrte aktiviteter?

eller

- For store barnegrupper?
- For mange ufaglærte?

Barnehagelærere og assistenter med mot

- Barn trenger barnehagelærere og assistenter med mot til å stå opp for det de mener er viktig i arbeidet med barn.
- Barn trenger barnehagelærere og assistenter som har mye kunnskap, også om de yngste.
- Barn trenger å bli sett og respektert.

Ikke minst gjelder dette de yngste barna.

Holdninger til deg selv som barnehagelærer/assistent

